

ÖREBRO UNIVERSITET

INSTITUTIONEN FÖR
VÅRDVETENSKAP OCH OMSORG

UTBILDNINGSPLAN

SPECIALISTSJUKSKÖTERSKEPROGRAM SOM DISTRIKTSSKÖTERSKA, 50 POÄNG

Primary Health Care Specialist Nursing Programme, 50 points

Utbildningsplanen är fastställd av Fakultetsnämnden för medicin, naturvetenskap och teknik den 2 september 2003.

1. ALLMÄNT

Programmet är en vidarutbildning och leder fram till en specialistsjuksköterskeexamen. Utbildningen vänder sig till sjuksköterskor som vill arbeta med öppen hälso- och sjukvård på vårdcentral, barnvårdcentral eller inom kommunens skolhälsovård eller sjukvård. Utbildningen skall ge fördjupade kunskaper om olika grad av hälsa, sjukdom och funktionshinder hos människor i olika åldrar samt ge sjuksköterskan möjlighet att utveckla ett kritiskt vetenskapligt förhållningssätt till de kunskaper och färdigheter som professionen bygger på, för att i det kommande arbetet kunna bidra till forskning och utveckling.

2. UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleutbildningen skall ge studenterna förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar, förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem samt beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå, följa kunskapsutvecklingen, och utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området (1 kap. 9§ högskolelagen/(HL)).

2.2 Mål för specialistsjuksköterskeexamen som distriktssköterska

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9§ HL)

För att erhålla specialistsjuksköterskeexamen skall sjuksköterskan ha

- förmåga att inom specialområdet ansvara för att i samråd med patient/närstående, identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan, leda och utvärdera omvårdnadsåtgärder samt ta initiativ till och leda kvalitetsutvecklingen i omvårdnadsarbetet
- de kunskaper och färdigheter som krävs för att inom specialområdet ansvara för medicinteknisk utrustning
- förmåga att medverka i planering, uppföljning och utveckling av verksamheten samt bidra till ett effektivt resursutnyttjande.

För att erhålla specialistsjuksköterskeexamen som distriktssköterska skall sjuksköterskan därtill ha

- de kunskaper och färdigheter som krävs för att arbeta som distriktssjuksköterska
  - förmåga att inom specialområdet självständigt bedöma, planera och genomföra de åtgärder som behövs för att främja den fysiska, psykiska och sociala hälsan i alla åldrar och förebygga uppkomsten av sjukdom och sjukdomskomplikationer,
  - förmåga att observera och bedöma komplexa behov av vård och rehabilitering hos patienter inom specialområdet,
  - de kunskaper som krävs för att kunna ansvara för viss hälsokontroll och vaccinationsverksamhet,
  - de kunskaper som krävs för att kunna få förskrivningsrätt inom sitt kompetensområde,
  - de kunskaper och färdigheter som krävs för att medverka vid och i vissa fall självständigt utföra undersökningar och behandlingar inklusive vård i livets slutskede.
- (bilaga 2, högskoleförordningen/HF)

3. UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Programmet omfattar 50 poäng och huvudämnet är omvårdnadsvetenskap. Av utbildningens 50 poäng utgör 40 poäng kurser i omvårdnadsvetenskap på C- alternativt D-nivå varav 25 poäng är verksamhetsförlagd utbildning. Resterande 10 poäng utgörs av kurser i ämnet medicin.

Huvudämnet omvårdnadsvetenskap har sin utgångspunkt i studiet av människans behov och upplevelser i samband med hälsa och ohälsa. Begreppen person, interaktion sjuksköterska och patient/familj/närstående, praktik, miljö/omgivning och hälsa, samt relation mellan dessa begrepp är centrala fenomen. Omvårdnadsteorier/modeller beskriver omvårdnad delvis utifrån grundläggande antaganden om verklighetens natur. Hur omvårdnad beskrivs har samband med synen på kvinnor och män, liksom på innebörden av hälsobegreppet och avser alla åldrar. I mötet med den enskilda människan syftar omvårdnaden till att stödja patienten att klara det dagliga livet så optimalt som möjligt. Utifrån en humanistisk utgångspunkt och ett livscykelperspektiv är det angeläget att i utvecklandet av omvårdnadsvetenskapen söka kunskap om hur det dagliga livet levs och upplevs inte minst med tanke på patienters och familj/närståendes sårbarhet och utsatthet.

Utbildningen, såväl den teoretiska som den verksamhetsförlagda, omfattar studier av människor i alla åldrar med olika grad av hälsa, sjukdom och funktionshinder av akut och kronisk karaktär, från helt friska till allvarligt sjuka och döende människor. Studierna avser att fördjupa kunskapen om förutsättningar för psykisk, fysisk och social hälsa i alla åldrar för att inom specialområdet självständigt kunna analysera, värdera, planera och utföra hälsoarbete och omvårdnad samt att erhålla kunskaper om förskrivning av förbrukningsartiklar och hjälpmedel. Dessutom ingår katastrofmedicin.

Studier på C-nivå innebär att studenten ges möjlighet till fördjupade kunskaper i specifik omvårdnad vid vård av personer och deras närstående inom öppen hälso- och sjukvård. Studierna exemplifierar och fördjupar kunskapen om vetenskapliga metoder inom ämnesområdet. Studenten ges också möjlighet att utveckla sin förmåga att analysera, se samband, dra slutsatser och värdera kunskaper genom ett reflektivt och kritiskt tänkande i form av ett självständigt arbete. I den verksamhetsförlagda utbildningen ges studenten möjlighet att öva sin förmåga att, utifrån forskningsbaserade kunskaper, självständigt planera, genomföra och utvärdera omvårdnad med varierande svårighetsgrader. Studenten ges också möjlighet att öva sin förmåga till samarbete, samverkan och informationsutbyte med andra professionella inom och utanför den egna organisationen.

Studier på D-nivå innebär att studenten ges möjlighet att utveckla nya kunskaper, färdigheter och förståelse utifrån mer komplexa förlopp, situationer och begrepp. Studenten ges också möjlighet att utveckla eller förändra omvårdnaden genom självständig och fördjupad analys av densamma. Ett självständigt arbete på 10 poäng ingår. Vidare skall studenten självständigt träna sin förmåga till syntes samt bedöma värdet av de olika delarna i omvårdnaden till en helhet.

Studierna i ämnet medicin innehåller sjukdomslära och farmakologi riktad mot distriktssköterskans förskrivningsrätt av vissa läkemedel.

3.2 Kurser som ingår i programmet

Ämne/kurs	Nivå	Poäng
Termin 1 Omvårdnadsvetenskap, varav 15 p verksamhetsförlagd utbildning	C/D	20
Termin 2 Medicin	B	10
Omvårdnadsvetenskap, verksamhetsförlagd utbildning	C/D	10
Termin 3 Omvårdnadsvetenskap	C/D	10

För samtliga kurser finns en kursplan, som fastställs av institutionsnämnden, där kursens syfte, innehåll, litteratur samt examinationsformer anges. Till varje kurs finns också en studiehandledning där mer detaljerad information om kursen ges.

3.3 Studieförmer

Studier bedrivs i form av föreläsningar, seminarier, självstudier, grupparbeten och verksamhetsförlagda studier. Studierna är förankrade i vetenskapligt grundade teorier och beprövad erfarenhet och bygger på aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Informationshantering har en central plats för att sjuksköterskan skall ges möjlighet att öka sin informationskompetens. För närmare beskrivning se respektive kursplan och studiehandledning.

I programmet ingår verksamhetsförlagd utbildning. De verksamhetsförlagda studierna sker under handledning, och olika kunskaper integreras.

Studieformerna syftar till att stimulera den personliga utvecklingen. Självkänedom är av stor vikt för utvecklandet av ett professionellt förhållningsätt. Sjuksköterskan tränar aktivt kunskapssökande, kritiskt tänkande och problemlösning samt att ta egna initiativ, ta ansvar och fatta egna beslut.

Fortlöpande utvärdering av utbildningsinnehåll och arbetsformer äger rum.

Vissa av kurserna läses gemensamt med andra utbildningar inom institutionen, och vissa ges även som kurser utanför program.

3.4 Obligatorisk närvaro

Krav på obligatorisk närvaro föreligger inom de verksamhetsförlagda avsnitten och kan delvis föreligga inom andra delar av utbildningen. Vilka moment och omfattningen av den undervisningen som är obligatorisk, framgår av respektive kursplan.

3.5 Tröskelregler

För att få påbörja kurser på C-nivå i huvudämnet (Omvårdnadsvetenskap) skall B-nivån i ämnet vara genomfört med godkänt resultat. För att få påbörja kurser D-nivå i huvudämnet skall C-nivån i ämnet vara genomfört med godkänt resultat. Övriga tröskelregler anges i respektive kursplan.

4. INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Örebro universitet, Institutionen för vårdvetenskap och omsorg, har samarbetsavtal med olika lärosäten i världen. Studenten kan på eget initiativ gå kurser vid lärosäten i andra länder.

En strävan är att internationaliseringsarbetet skall genomsyra hela utbildningen och bidra till ökad kunskap och ett vidgat perspektiv.

5. BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator) (6 kap 10§ HF).

Som betyg skall användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl (6 kap 11§ HF).

6. EXAMEN

Specialistsjuksköterskeexamen som distriktssköterska (Graduate Diploma in Primary Health Care Specialist Nursing, 50 points) erhålls efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 50 poäng.

Mål: se punkten 2.2.

Om kurser som ingår i yrkesexamen sammantaget uppfyller de krav som ställs för magister- eller kandidatexamen, med avseende på såväl längd som fördjupning, skall det framgå av examensbeviset om studenten begär det (bil 2, HF).

7. BEHÖRIGHET FÖR TILLTRÄDE TILL UTBILDNINGEN

Svensk legitimation som sjuksköterska samt 40 poäng i ämnet omvårdnadsvetenskap. Dessutom krävs yrkesverksamhet som sjuksköterska motsvarande minst 24 månaders heltidstjänstgöring.

8. URVAL

Antal år i yrket.

9. TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING (6 kap. 12-14§§ HF)

Beslut om tillgodoräkning av kurs i en generell examen fattas av rektor eller den han bemyndigar. Rektor har bemyndigat chefen för Utbildnings- och forskningsavdelningen att besluta i rutinfall. Rektor har bemyndigat berörd institutionsnämnd att besluta om tillgodoräkning i komplicerade fall.

Beslut om tillgodoräkning av kurs i en yrkesexamen fattas av rektor eller den han bemyndigar. Rektor har bemyndigat berörd institutionsnämnd att fatta dessa beslut.

Beslut om tillgodoräkning av del av kurs fattas av examinator (6 kap 10§ HF).

10 ÖVRIGT

Distriktssköterskans yrkesfunktion

Utbildningen ger kompetens att arbeta som distriktssköterska inom offentlig och privat hälso- och sjukvård med folkhälsoarbete för vuxna och äldre, barnhälsovård, skolhälsovård, hemsjukvård samt omvårdnadsarbete för såväl barn, ungdomar, vuxna, och äldre som funktionshindrade. För en mer detaljerad beskrivning av den specifika inriktningen till distriktssköterska hänvisas till Socialstyrelsens kompetensbeskrivningar för sjuksköterskor och barnmorskor (SOSFS 1995:5).